

2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 9 noyabr 2015-ci il tarixli 151 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 42 sayılı Sumqayıt ikinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Babalı Hafiz Ərköyün oğlu 9 noyabr 2015-ci il tarixdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına yazılı müraciət edərək seçki qabağı təşviqatın aparılmasında ona müvafiq şəraitin yaradılmasını, səsvermə günü seçki dairəsinin bəzi məntəqələrində qanun pozuntularının baş verdiyini iddia etmiş, həmin məntəqələr üzrə səsvermənin nəticələrini, dairə seçki komissiyasının 7 noyabr 2015-ci il tarixli 42/105 sayılı qərarının ləğv edilməsini və seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsini xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun tərtib edildiyindən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırma qəbul edilməsi, bu barədə müvafiq rəy verilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında baxılmışdır.

Araşdırma prosesində müraciət etmiş deputatlığa namizədlə əlaqə saxlanılmış, ona əlavə sənədlər və materiallar təqdim etmək, araşdırmada və iclasda iştirak etmək hüquqlarının olması izah edilmişdir. H.Ə.Babalı araşdırmada iştirak etmiş, səsvermə günü müşahidəçiləri tərəfindən seçki məntəqələrində tərtib edilməsi ehtimal olunan bir neçə akt araşdırma təqdim olunmuş, onun Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında iştirakı təmin edilmişdir.

Ərizəçi müraciətində səsvermə günü 42 sayılı Sumqayıt ikinci seçki dairəsinin 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 25, 27, 29, 32, 34, 35, 37 və 38 sayılı seçki məntəqələrində seçicilərin şəxsiyyət vəsiqələrinin və barmaqlarının yoxlanılması, mürəkkəblə işarələnməsi prosesinin müşahidəçilər tərəfindən müşahidə edilə bilməməsinə, müşahidə üçün normal şəraitin yaradılmamasına, seçki məntəqələrinin ərazisində qeydiyyatda olmayan seçicilərin səs verməsinə, bir şəxsin iki dəfə seçki məntəqəsinə daxil olmasına, seçki bülleteni almış seçicilərin imzalarının və istifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin sayılmasına, seçki məntəqəsində videokəşfi işin aparılmasına icazə verilməməsinə, bir seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair protokolun surətinin onun tərəfindən təyin edilmiş məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvünə verilməməsinə, seçki məntəqələri üzrə seçici fəallığının aşağı olmasını, səslərin sayılmasını və səsvermənin nəticələrinin müəyyən edilməsi zamanı qanun pozuntularına yol verildiyini bildirərək yuxarıda qeyd edilən seçki məntəqələrindən yalnız 15-i üzrə səsvermənin nəticələrinin ləğv edilməsi və seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılmasını tələb etmişdir.

Araşdırma prosesində ərizəçi H.Ə.Babalı tərəfindən təqdim edilmiş səsvermə günü müxtəlif seçki məntəqələrində tərtib edilməsi iddia edilən aktlar araşdırılmış, bəzi aktlar arasında ziddiyyətin olduğu, digər aktların isə eyni məzmunlu və ümumi xarakterli olduğu müəyyən edilmişdir.

Belə ki, səsvermə günü həmin seçki dairəsinin 5 sayılı seçki məntəqəsində H.Ə.Babalının müşahidəçiləri T.İ.Ağalarbəyli, R.Ə.Nağıyev və R.V.Əhmədov tərəfindən səslərin sayılması zamanı yol verilmiş qanun pozuntuları barədə saat 20.00-da tərtib edilmiş akt həmin şəxslər tərəfindən eyni saatda 6 sayılı seçki məntəqəsi üzrə də tərtib edildiyindən qeyd edilən aktlar etibarlı hesab edilərək sübut kimi qiymətləndirilə bilməz. Çünki müxtəlif seçki məntəqələrində pozuntunun baş verməsi barədə eyni şəxslərin eyni vaxtda akt tərtib etmələri qeyri-mümkündür. Bundan başqa, 5 sayılı seçki məntəqəsi məntəqə seçki komissiyası sədrinin arayışı əsasında müəyyən edilmişdir ki, səsvermə günü R.Ə.Nağıyev həmin seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi qeydiyyatdan keçməmişdir.

Araşdırma prosesində aydın olmuşdur ki, 7 sayılı seçki məntəqəsində iddia edilən pozuntulara dair saat 8.00-da müşahidəçi S.Ə.Zeynalov tərəfindən akt tərtib edilsə də, məntəqə seçki komissiyası sədrinin verdiyi arayışdan görünür ki, S.Ə.Zeynalov həmin seçki məntəqəsində müşahidəçi kimi saat 14.43-də qeydiyyatdan keçmişdir.

Bundan başqa, 9 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi E.S.Hacıyev tərəfindən saat 19.00-da iddia edilən pozuntulara dair akt tərtib edilsə də, məntəqə seçki komissiyası sədrinin verdiyi arayışa əsasən müəyyən edilir ki, E.S.Hacıyev həmin seçki məntəqəsinə saat 14.10-da tərki etmiş və gün ərzində həmin seçki məntəqəsinə qayıtmamışdır.

Göründüyü kimi, müraciətdə göstərilən halların təsdiq edilməsi ilə bağlı H.Babalı tərəfindən təqdim edilən bəzi aktların düzgünlüyü və möhtəbərliyi şübhə doğurduğundan, onlar sübut kimi qiymətləndirilə bilməz.

Araşdırma prosesində ərizəçinin mübahisələndirdiyi seçki məntəqələri üzrə 5 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi olmuş M.A.Aslanov, Z.İ.Quliyeva, Z.H.Şıxıyeva, Ə.Y.Əliyev, V.F.Ələkbərov, məntəqə seçki komissiyasının sədri A.H.Hüseynov, katibləri N.B.Ağayeva, S.Ə.Xankişiyyə, üzvləri A.Abbasova, N.Lətifova, D.A.Novruzova və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü Ə.S.Quliyev, 6 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçiləri K.U.Ələkbərov, S.A.Mahmudova, N.A.Mikayılov, C.F.Cəfərova, F.S.İslamov, məntəqə seçki komissiyasının sədri R.T.Əlirzəyeva, katibləri M.V.İsayeva, T.A.Məmmədov, üzvləri H.B.İbrahimova, G.A.Ağazadə, A.A.Novruzova və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü S.C.Quliyeva, 7 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri G.S.Şükürova, E.C.Rzayev, H.Ə.Hüseynov, B.M.Paşayev, M.X.Ağayev, L.M.Nəcəfova, A.M.Quliyeva, Y.A.İsmayılova, T.F.Xalıqova, məntəqə seçki komissiyasının sədri Q.A.Abdurahmanov, katibləri S.S.Nəcəfzadə, N.A.Talehli, üzvləri M.S.Verdiyeva, S.N.Bağirova, Q.T.Rusdemova və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü F.A.Fətəliyev, 8 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri S.B.Mustafayeva, A.S.Səmədova, M.Ç.Həsənova, E.C.Rzayev, T.T.İbrahimli, Y.Ətəkişiyyə, M.V.Əzizov, J.Y.Bünyatova, məntəqə seçki komissiyasının sədri M.Əliyev, katibləri S.Ş.İsmayılova, V.H.İsayeva, üzvləri F.Kamran qızı, Z.İ.Babayev və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü S.Ş.Səmədi, 9 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri S.N.Şəfiyev, S.M.Ağayeva, N.Z.Bağirova, məntəqə seçki komissiyasının sədri R.K.Məhərrəmov, katibləri K.İ.Quliyeva, F.S.Orucova, üzvləri K.C.Vəlizadə, S.H.İsayeva, R.R.Qasımlı, 10 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri C.M.Hacınski, A.S.Köçəri, C.C.Əhmədova, S.Nəzərova, E.Əliyev, G.İ.Məmmədova, Z.Süleymanova, K.Quliyeva, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri E.Dəmirov, T.B.Quliyeva, Q.Ş.Qədəşova, E.A.Sadıqlı, V.Hüseynov, R.Süleymanova və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü N.Ə.Aslanlı, 12 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri N.Ə.İsmayılov, Ə.Ə.Məmmədov, İ.N.Məmmədov, C.N.Abbasova, Q.İ.Əliyev, V.H.Əmirov, Z.İ.Əliyeva, A.Ş.Davudova, V.Ə.Xəlilova, T.H.Mehdiyeva, məntəqə seçki komissiyasının sədri F.H.Məmmədov, katibləri S.Ə.Ələkbərova, D.M.Abdullayeva, üzvləri T.Ə.Ətəkişiyyə, F.İ.Bağromova, N.R.Əşrəfova, 13 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri R.S.Vəliyeva, T.M.Xəlilova, Z.B.Cabbarova, F.R.Ağahüseynov, M.İ.Ələşgərova, R.S.Fətəliyeva, İ.Q.Quliyev və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü V.Ə.Bayramzadə, məntəqə seçki komissiyasının sədri N.M.Süleymanov, katibləri S.Ə.Quliyeva, M.M.Əlimirzəyev, üzvləri S.Ə.Mehdiyev, F.İ.Hümbətova, M.E.İsgəndərova, 15 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri Y.A.Kazımova, M.M.Həmzəyev, B.M.Mustafayev, Z.A.Pirəliyeva, S.M.Mustafayeva, S.Ə.Tağıyeva, İ.X.Abbasova, R.Ə.Ətəkişiyyə, məntəqə seçki komissiyasının sədri N.M.Təhməzov, katibləri N.Y.Novruzova, S.H.Bədəlova, üzvləri A.M.Məmmədova, G.Q.Qədimaliyeva, C.B.Yusifova və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü C.Ə.Quliyev, 16 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri İ.A.Ağayev, P.R.Babayeva, M.M.Rəhimov, Ə.Ə.Abbasov, Z.A.Qurbanov, məntəqə seçki komissiyasının sədri N.K.Dadaşova, katibləri K.K.Məmmədova, M.P.Baxşıyeva, üzvləri Ş.R.Quliyeva, A.Ə.Heydərova, N.S.Cəfərov və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü E.K.Maqşudov, 18 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri N.Q.Əhmədova, N.C.Haqverdiyeva, G.M.Müzeffərova, E.B.Qasımov, Ş.B.İbrahimova və məşvərətçi səs hüquqlu üzvü Ə.Ə.Qurbanov, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri Q.Q.Mikayılov, A.C.Əliyeva, Ş.Z.Nağıyeva, T.E.Sadıqlı, S.G.Əsədova, 19 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri E.Ə.Pərvanəyeva, R.Cəbrayıllova, M.Kazımova, A.Qurbanova, F.Z.Aslanova, A.R.Cəfərova, O.R.Abdullayeva, Ç.Ə.Tağıyev, İ.F.Bağırılı, Z.Ə.Məlikova, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri Y.Ə.Rzayev, L.Ş.Səmədova, P.Ə.Babayeva, E.C.Fərzəliyeva, S.R.Məmmədova, 25 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri Z.Ə.Zeynalova, M.B.Hacıyeva, G.F.Kərimova, Ç.Ə.Bəylərova, K.R.Quliyev, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri T.E.Dumanova, Y.Əbilova, R.C.Akimova, Z.A.Musayeva, Z.H.Nağıyeva, Ə.Abbasova, 27 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri M.B.Məmmədova, N.Ş.Cəbrayıllova, M.M.Mir-Ələkbərov, A.S.Cəfərova, M.İ.Məmmədova, K.S.Hüseynova, X.Ə.Novruzova, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri M.S.Quliyev, T.İ.Babayeva, A.A.Atamova, R.Ə.Rzayeva, K.H.Hacıyeva, T.İmanova, 37 sayılı seçki məntəqəsinin müşahidəçiləri S.A.Allahverdiyeva, A.B.Məmmədova, H.E.Hüseynova, X.F.Hüseynova, S.Q.Cəbiyyə, A.R.İmanova, R.H.Zülfüqarova, M.A.Gülməmmədova, M.X.Məmmədova, M.C.Abdullayeva, E.F.Rəcəbli, S.Y.Babayeva, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri S.A.Allahverdiyeva, A.B.Məmmədova, H.E.Hüseynova və X.F.Hüseynova öz izahatlarında müşahidəçilər üçün sərbəst və maneəsiz müşahidə aparmaq üçün normal şərait yaradıldığını, sərbəst müşahidənin aparılması zamanı qanun pozuntularının baş verməsi barədə məntəqə seçki komissiyalarına hər hansı bir müraciət daxil olmadığını, səsvermənin nəticələrinə dair məntəqə seçki komissiyaları protokollarının surətlərini heç bir maneə olmadan aldıklarını və seçki məntəqəsinin tərk etdiklərini, səsvermə və səslərin hesablanması prosesində hər hansı qanun pozuntusuna rast gəlmədiklərini bildirmişlər.

Ərizəçi müraciətində 29, 32, 34, 35 və 38 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin ləğv edilməsini tələb etməsə də, araşdırma zamanı iddia edilən qanun pozuntuları həmin seçki məntəqələrində səsvermə günü iştirak etmiş seçki subyektlərinin izahatları ilə təkzib olunmuşdur.

Bundan başqa, dairə seçki komissiyası tərəfindən təqdim edilmiş arayışdan görünür ki, həmin seçki dairəsinin ərazisində seçki qabağı təşviqatın aparılması üçün seçki qabağı təşviqat subyektlərinə bərabər imkanlar və şərait yaradılmış, seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizədlər müxtəlif vaxtlarda seçicilərlə sərbəst görüşlər keçirmişlər. Bu hal qeydə alınmış namizədlər T.F.Mirkişili, T.T.Mirzəyeva, Ə.İ.Qafarov, N.R.Səlimova və K.A.Səferlinin izahatları ilə də öz təsdiqini tapmışdır. Eyni zamanda seçki qabağı təşviqatın aparılmasında hüquqlarının pozulması halları ilə bağlı dairə seçki komissiyasına hər hansı bir müraciət daxil olmamışdır.

Müraciətə əlavə edilmiş informasiya daşıyıcısı müvafiq qaydada təqdim edilməyindən sübut kimi qiymətləndirilə bilməz.

Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, H.Ə.Babalı səsvermə günü seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntularının araşdırılması ilə bağlı 42 sayılı Sumqayıt ikinci seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına müraciət etmiş, komissiya qanunla müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə həmin müraciətə 7 noyabr 2015-ci ildə baxmış və əsaslandırılmış qərar qəbul etmişdir.

Beləliklə, 42 sayılı Sumqayıt ikinci seçki dairəsinin dislokasiyasında olan bir sıra seçki məntəqələrində baş verməsi ehtimal olunan qanun pozuntuları ilə bağlı iddialar da öz təsdiqini tapmadığından, həmçinin səsvermənin keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi zamanı həmin seçki dairəsi üzrə seçicilərin iradəsinə müəyyənləşdirilməyə imkan verməyən qanun pozuntuları olmadığından deputatlığa qeydə alınmış namizəd Babalı Hafiz Ərköyün oğlunun müraciəti əsassız hesab edilərək təmin edilməməli, dairə seçki komissiyasının 7 noyabr 2015-ci il tarixli 42/105 sayılı qərarı dəyişdirilmədən qüvvədə saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən **qərara alır**:

1. 2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 42 sayılı Sumqayıt ikinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Babalı Hafiz Ərköyün oğlunun 9 noyabr 2015-ci il tarixli 151 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməsinə və həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 7 noyabr 2015-ci il tarixli 42/105 sayılı qərarı dəyişdirilmədən qüvvədə saxlanılsın.

2. Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifə Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

12.11.2015